

HEAD UUDISED

2008 - 4

SOTSIAALSE
ETTEVÕTJA
HÄÄLEKANDJA

SELLES NUMBRIS

HEATEO SIHTASUTUS:
MIDA ME TEEME JA MIKS?

KUIDAS EDENEV MAAILMA
MUUTMINE?

SOS LASTEKÜLA SAAB UUT
TUULT TIIBADESSE

SISUKORD

HEATEO SIHTASUTUS: MIDA ME TEEME JA MIKS? LK 2-3

KUIDAS EDENEB MAAILMA MUUTMINE? LK 4-5

SOS LASTEKÜLA SAAB UUT TUULT TIIBADESSE LK 6-7

Halamise asemel, tegudele!

Sinu käes on sotsiaalse ettevõtja häälekandja Head Uudised, mis aitab võimendada nende ettevõtlike inimeste sõnumit, kes märkavad probleeme Eesti ühiskonnas ning keskenduvad nende lahendamisele. Nad ei ole jutupaunikud, vaid tegutsejad. Nad ei vingi ega virise, vaid on pühendunud uute ja paremate lahenduste leidmisele ning elluviimisele.

Aastalõpu numbris teeme kokkuvõtte Heateo Sihtasutuse tööst ja meie toetatud algatuste tulemustest 2008. aastal. Arutleme selle üle, mida saame järgmisel aastal teha senisest paremini. Mõistagi on meie jaoks keskne teema isemajandavus. See on sotsiaalse ettevõtluse üks võtmekomponente ja selles seisneb ka Heateo Sihtasutuse ettevõtmiste erinevus ühekordsetest heategevusprojektidest – me aitame välja töötada pikaajaliselt jätkusuutliku ning isemajandava lahenduse neile algatustele, mille oleme oma portfelli valinud. Toetuseelarvete kahanemise ajal on selline fookus vägagi tähtis.

Soovin teile head lugemist ja kaasamõtet ning jaksu edasi tegutseda!

Artur Taevere
Heateo
Sihtasutuse juht

* Sotsiaalne ettevõtlus - ettevõtluse rakendamine mitte kasumi teenimise, vaid ühiskonna paremaks muutmise abinõuna.

HEATEO SIHTASUTUS: MIDA ME TEEME JA MIKS?

KEERULISTEL AEGADEL, KUI TULEB KULUSID KOKKU HOIDA, MUUTUB ERITI OLULISEKS KÜSIMUS: MIS ON MEIE TEGEVUSE FOOKUS JA MIKS ME SEDA TEEME? HEATEO SIHTASUTUSE ASUTAJA JA JUHT ARTUR TAEVERE SELGITAB, MILLES PEITUB MEIE TEGEVUSE TUUM NING KUIDAS OLUKORD EESTI MAJANDUSES MEID MÕJUTAB.

Heateo Sihtasutus on uute ja põnevate sotsiaalprojektide kasvulava. Me toetame uuenduslikke ja elujõulisi algatusi, millel on potentsiaal Eesti ühiskonda muuta. Heateo portfellis on praegu kuus algatust – nende tegevusest ja tulemustest võite lähemalt lugeda lehekülgedel 4-5. Siinkohal aga lähemalt sellest, milles peitub Heateo Sihtasutuse tuum ja millised on meie jaoks võtmeküsimused aastal 2009.

Teostussuutlikkuse hindamine

Uute projektide valikul on vaja alustada küsimusest, mida tahame oma toetusega saavutada. Vastus on selge: soovime üles leida sotsiaalsed algatused, mis on kõige enam suutelised Eesti ühiskonda muutma, ning püüame neid võimalikult tõhusalt toetada, kaasates ärisektori professionaalse kompetentsi ning rahastuse. Meie jaoks on oluline, et meie portfelliorganisatsioonid aitaksid mõnda teravat ühiskondlikku probleemi uuel ja paremal moel lahendada ning et see oleks tõendatav.

Heateo portfelli juhi Jaan Apsi eestvedamisel oleme välja töötanud hindamiskriteeriumid, mida oleme rakendanud enam kui 50 uue või tegutseva algatuse juures (lahenduse ulatus, sügavus, põhjuse või tagajärjega tegelemine, riskid, organisatsiooni suutlikkus, kasvupotentsiaal). Heateo senist kogemust

analüüsid näeme, et hea idee ja läbi mõeldud tegevusplaan on olulised, aga veel palju olulisem on võime need ideed professionaalselt ellu viia.

Suutlikkuse hindamine on lihtsam, kui tegu on kogenud eestvedajatega, kes on samas valdkonnas juba aastaid tegutsenud. Sel juhul räägivad teod enda eest. Ent Eestis ei ole kuigi palju niisuguseid kogenud eestvedajaid, kes soovivad oma organisatsiooniga teha läbi suurt arenguhüpet. Muidugi, ka uute ideede ja noorte tegijatega võib saavutada suurt ühiskondlikku mõju, näiteks Wendy Kopp oli 22-aastane Princetoni ülikooli lõpetaja, kui ta Teach For America asutas. Kuid see variant on oluliselt riskantsem ja seetõttu on vaja õppida riske paremini hindama, et teha kaalutletud otsuseid.

Tõhusam toetus inimeste arendamise abil

Heateo Sihtasutusel on Eesti kontekstis unikaalne toetusmudel. Olles teinud põhjalikku eeltööd portfelliorganisatsioonide valikul, toetame neid vähemalt 3-5 aasta jooksul, et nende ambitsioonikad plaanid saaksid ka edukalt ellu viidud. Meie toetuse kõige olulisem komponent ei ole mitte raha, vaid inimesed. Me kaasame projektidesse mitmeid oma ala parimaid tegijaid Eestis – nende hulgas on edukad ettevõtjad, finantsnõustajad, personaliinimesed, kommunikatsioonispetsialistid, juristid jt -, kes aitavad meie portfelliorganisatsioone oma teadmiste ja kogemustega, tehes seda oma vabast ajast ja tahtest. Mittehahalisele toetusele lisaks pakume ka rahalist tuge toetuste, laenude või laenugarantiide näol. Sellist toetusmudelit nimetatakse inglise keeles *venture philanthropy* ja niisuguseid organisatsioone on Euroopas praegu 25 ringis (vt www.evpa.eu.com).

Heateos on tööl kaks portfelli juhti, kelle ülesanne on paika panna kõige olulisemad toetusvajadused, leida sobivad inimesed appi ning tagada, et nende koostöö portfelliorganisatsioonidega oleks sujuv. Siinkohal toon välja kolm olulist küsimust meie toetusmudeli edasiarendamise kohta. Esiteks, millised on need valdkonnad, kus saame võimalikult väheste ressurssidega luua organisatsiooni jaoks kõige rohkem väärtust? Teiseks, kuidas hinnata ja parandada meie toetuse kvaliteeti? Kolmandaks, kuidas arendada portfelliorganisatsioonides töötavaid inimesi? Sest eesmärk ei ole ju nende eest tööd ära teha. Vastupidi, organisatsioon peab aja jooksul saama piisavalt tugevaks, et ilma Heateo edasise toeta ise hakkama saada.

Võime rahul olla sellega, et meil on õnnestunud sisse seada regulaarne kokkuvõtete ja kvartaalsete hindamiskogu koosolekute aruandlus "Hea kuu". Järgmisel aastal püüame seda veelgi parandada. Eesmärk on, et aruandlus oleks võimalikult kompaktne, ei koormaks ülemäära portfelliorganisatsiooni, kuid sisaldaks piisavalt infot meie nõukogu, toetajate ja vabatahtlike jaoks.

Väiksem põhitiim, tõhusam koostöö vabatahtlike ja partneritega

Võttes arvesse uute toetajate leidmise keerukust ja ennetades järgmise aasta kahe majandusraskusi, on Heateo põhitiim praegu oluliselt väiksem kui 3 kuud tagasi. Portfelli juht Minni Tint on lapsepuhkusel, kommunikatsioonijuht Paavo Piik otsustas jätkata õpinguid, partnersuhete juht Katrin Tamsar jätkab osalise töökoormusega ja vabatahtlikuna. Esialgu ei otsi

me neile aktiivselt asendajaid. SINA noorteprogrammi näol on Heateost välja kasvamas uus organisatsioon, mille kolm eestvedajat liiguvad 2009. aastal ametlikult edasi uue sihtasutuse koosseisu. Meie põhitiimis jätkavad neli inimest: kaks portfelli juhti, kontoriassistent ja Heateo juhataja. Madalamaid tegevuskulusid arvesse võttes on ca 70% Heateo püsikuludest aastaks 2009. kaetud.

Tahame, et sotsiaalse ettevõtluse mõte oleks ühiskonnas arusaadav ja selles nähtaks põnevat eneseteostuse võimalust.

Selleks et väiksema põhimeeskonnaga oma eesmärgid saavutada, peame tegema tõhusamat koostööd vabatahtlike ja partneritega. Lisaks portfelliorganisatsioonide toetamisele ongi üks osa Heateo tegevusest suunatud ka väljapoole, sotsiaalse ettevõtluse valdkonna arendamisele. Ja just see on valdkond, millega varem tegelesid ka meie kommunikatsiooni- ja partnersuhete juhid. Me tahame, et sotsiaalse ettevõtluse mõte oleks ühiskonnas arusaadav ja edasikanduv ning et selles nähtaks põnevat eneseteostusvõimalust. Selleks arendame koostööd meie kommunikatsiooninõustajate ja vabatahtlikega (Hill & Knowlton ja mitmed vabatahtlikud) ning mitmete organisatsioonidega, kelle huvides on samuti ettevõtlikkuse arendamine Eesti ühiskonnas (Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, AIESEC, rahvusvaheline noortekoda JCI jt).

Heateo Sihtasutuse jaoks on oluline äratundmine, et oma laiemaid eesmärgid saavutada ainult koostöös paljude partnerite, toetajate ja teiste organisatsioonidega, kes peavad oluliseks samu väärtusi.

KUIDAS EDENEV MAAILMA MUUTMINE ?

2008. AASTA ON HEATEOS OLNUD ÜHE UUE ALGATUSE JA VIIIE VARASEMA ETTEVÕTMISE EDUKAKS JÄTKUKS. EHKKI MUUTUSEKS ON VAJA SAGELI AASTAID, TUNNEME RÕÕMU SELLEL AASTAL TEHTUD VÄIKESTE EDUSAMMUDE ÜLE. JA EGA MUUTUSKI TULEMATA JÄÄ, KUI ME TEEME ÕIGEID ASJU JA MEIL JAGUB PIISAVALT KANNATUST, NAGU ÜTLEB TIIBETI VANASÕNA.

Noored Kooli kandideerib 9 inimest ühele kohale

Rahvusvahelise PISA uuringu andmetel avaldub hariduslik ebarõrdsus Eesti koolides, vähemalt põhikooli astmes, eelkõige just koolisiselst. See tähendab, et meie koolides on taibude kõrval ka palju mahajääjaid. Ka nende 2000 õpilase hulgas, keda õpetavad Noored Kooli programmi valitud 20 õpetajat, on rohkelt selliseid õpilasi, kes vajavad hädasti innustust ja positiivset impulssi, et kooliteel püsida. Nad vajavad õpetajat, kes neisse usub, kes ei pea neid lootusetuks ja on valmis nendega koos pingutama. Võib-olla on just õpetaja Martini algatatud fotoring või jalgrattamatk õpetaja Irinaga või raamatuesitlusel käimine õpetaja Kristiga see ajend, mis tekitas huvi rohkem teada saada, lugeda ja küsimusi küsida, uurida, õppida. Selleks käimalükkavaks jõuks võis olla ka füüsilikatund Priiduga, kus – olles uurinud erinevate planeetide eripärasid – esitleti planeete teistele õpilastele kui kujuteldavatele investoritele.

Noored Kooli liikumise laiemat tähendust Eesti haridusmaastikul on tunnustanud ka Haridus- ja Teadusministeerium. Minister Tõnis Lukas märkis hiljuti Presidendi Kärajatel, et “Noored Kooli on hea platvorm õpetajaameti

maine parandamiseks”. Sellest annab aimu ka fakt, et programmi teise lennu pääsemiseks kandideeris koguni 115 inimest ehk üle 9 inimese ühele kohale. Siinse artikli kirjutamise ajal on kolmanda lennu värbamine äsja alanud.

Terve Eesti Sihtasutus murrab müüte

“Kõige meeldejäävam koolitus toimus sel aastal jäämurdjal Tarmo, kus kuulajateks olid 15 vana merekaru ja nende kapten, valge habeme ja piibuga,” meenutab Terve Eesti SA juht Mairi Jüriska.

Veeteede Ametile lisaks on HIV-koolitusprogramm selle aasta jooksul läbi viidud veel 20 ettevõttes-organisatsioonis.

Detsembri lõpuks on koolitatud üle 2000 inimese, kes saavad seda infot edasi anda oma lastele, sõpradele ja töökaaslastele ning teavad, kuidas enda ja oma pere-liikmete tervist paremini kaitsta.

Terve rida koolitusi toimus

Statoili teenindus- jaamades üle kogu Eesti, mõnikord päris laoruumis autopesula kõrval. “Ühele koolitusele

Statoilis tuli töötaja koos kahe 10-aastase pojaga. Pere emakeeleks on vene keel, aga koolitusel osalesid nad selges eesti keeles ja pojad osutasid koolitusel kõige

aktiivsemateks kaasarääkijateks. Nad tõstsid teineteise võidu kätt, et vastata koolitaja küsimustele. Tore oli näha nii hästi informeeritud ja eluterve suhtumisega perekonda,” leiab Mairi.

Terve Eesti SA edusammudest hoolimata on Eesti endiselt kõige kiiremini leviva HIV-epideemiaga riik Euroopas. 7. novembri seisuga on sel aastal diagnoositud meil 474 HIV-nakatunud inimest. Seega on meil veel palju tööd teha. Mitte ainult Terve Eesti Sihtasutusel, vaid ka lapsevanematel, õpetajatel, arstidel – meil kõigil.

Uuskasutuskeskus puhus kirbuturule elu sisse

“Wolfgang Amadeus Mozart sai oma esimese noodivihiku kasutatuna, isa käest. Samas arvavad mõned inimesed, et kasutatud asjad kõlbavad ainult prügimäele. Tarbi mõistlikult! Anna headele asjadele uus elu! Uuskasutuskeskuse kauplused asuvad Tallinnas Paide tn 7 ja Tööstuse tn 83” – selliselt kõlab Uuskasutuskeskuse

Uuskasutuskeskus uuristab visa järjekindlusega õhuavasid meie tarbimisühiskonda. sõprade-vaba-tahtlike poolt välja mõeldud ja teostatud raadioreklaam.

Uuskasutuskeskus uuristab visa järjekindlusega õhuavasid meie tarbimisühiskonda. Ülimalt aktiivne huvi kirbuturu vastu tõestab idee elujõulisust. Nagu

Presidendi kärajad: töö, mida kooliõpetajad teevad, on väga suur, ja tuleb pingutada, et nende töitingimused muutuksid paremaks ning et see töökoht saaks

Õpetaja ei tohi olla konserv!

Programmi «Noored koolis» kaudu õpetajaks jõudnud Pae gümnaasiumi õpetaja Irina Gross (pildil) ütleb, et noorelt inimeselt ei saa oodata vaid ühele tööle pühendumist või kõikide valikute tegemist kooli kasuks. Ta lisab, et praegu tundub õpetamine olevat luksum, mida saab lubada endale inimesele, kel on hea sissetulekuga abikaasa.

Kui meie teema on hariduse kvaliteet, siis alustan sellega, et ka minu omaaegse õppimiskogemuse järgi on tänapäevase kooli kaugel ideaalist. Muidugi, praeguses kontekstis on tekkimiseks loodud koostöökeskkonnas, kus iga kooli peab olema selle poole, et luua õpilastele paremaid tingimusi, et saada endale suuremat arvu õpilasi. Nagu on teada – õpilaste arvuga on seotud kooli sissetulek.

Sellel teemal on hariduse kvaliteet, eeskätt teadmised, kas remont on tehtud või mitte, IT-vahendite nappus jne mingilgi tähtsaimal toli aga ikkagi inimese, teadmiste OJETAJA, ja sellest, kes on see õpetaja, mis on tema väärtused, maailma-vaade, hoiakud, oskused ja võimekused, sõltub tõesti palju.

Igakuks mäletab kindlasti nii oma paremaid kui ka halvemaid õpetajaid. Ja teab, et õpetajal on suur mõju – ta võib muuta meie suhtumist nii aiens- klassiõpetajate, õppimise üldiselt kui ka tervele maailmale. Teda seda nii positiivselt kui negatiivselt. Millist talle siis alustada? Tuleks tegeleda sellega, et koolides õpetajad õpetavad, leida ei saaks niisugust konservi.

Mitu arvasid et tohiks õpetaja olla teadmiste, oskuste ja ka väärtuste konserv. Ta peab tänapäeva eluga ühte jalg astuma ja oma teadmisi pidevalt uuendama, end arendama. Teadmiste-liku küsimisega teistsugune, see on et ole lihtsalt võimalik valmistada eluks ette põhikooli, kelle väärtused ja oskused on väga palju muutunud.

Tuleks mõelda, et praegune maailm on ettearvamatu. Faktiliselt teadmised on üha vähem tähtsust. Nende pole kaasa, kui inimene ei õpetata õppimise, oskama kasutada ja oskuda uut informatsiooni, teha loogilisi järeldusi – olla võimeline õppima teesest.

Sellest inimest peab õpetama inimese, kes on ka ise valmis pidevalt ja õppimist jätkama, lähenema oma silmaringi.

Vaadata, kui palju uusi võimalusi on noorele koolil, kus nad saavad teha kuu. «Noored koolis», «SINA», «Vimese – Koo», «AIESEC» ja paljud teised, mis tegelevad mittemuudatavate õppimise.

Äkki oleks õpilastel huvitavam õppida keemiat õpetajaga, kel on labor või kes töötab samal alal? Õppida kirjandust kirjandusega? Kasitööd disainirga? Kodundust restorani kokaga?

Need kõik on mõeldud selleks, et anda uuele põlvkonnale võimalus arendada oma algavõimeid. See on, s.t. suudab, luua, organiseerivad, muuta ühiskonda – kõike seda, mis väljastab muutumist passiivseks kodanikuks, kes ootab, et keegi tema eest otsustaks ja midagi ära teeks. Ja kui seda ei tehta, siis niiegi ja väljajätku parem välismaal minemiseks.

Nimetatud projektid on väärteadmisest, kuna tegelevad ka rahvusliku küsimisega teistsugune, see on et suudab kokku nii eesti, vene kui ka teisi rahvusi, loovad koostöövõimalusi, õpetavad koostöö kaudu tolerantsust.

Kui meie õpetaja on konserv, kas ta teab sellistest võimalustest? Oskab ta suunata noort osalema sellistes projektides? Ennetada laste juhuslikku kaavatamist tinarva? Iga õpetaja peab vastutama oma arengu eest.

aga et tase oodata, et õpetajad peaksid selle järelduseni ise jõudma. Arvestades stressi ja ajamahat, palju suurem

rende töökoormust, et tase loota, et iga õpetaja jooksab liiskarvadele või hakkab inimestest noortele võimalust otsima.

Raie on tahta õpetada nii, kuidas sind ei ole õpetatud. Järeldus – tuleks luua soodsad tingimused sellisele mõtteviisile, et õpetada nii, kuidas sa tahaksid, et sind õpetataks. Et tase unustada, et arenguks on vaja ka aega.

Vaevalt et õpetaja, kes töötab 35 tundi koolis ja, rihutagem, jätkab ka koolis tun- diüks ettevalmistamist (ming vaevalt jõuab tegeleda oma lapsega, kes võib-olla samuti paari aasta pärast kooli läheb ja keda oleks vaja koolis korraldada et valmistada). Jõuaks ka seminaridel, konverentsidel ja ise teoreetiliseks projektiks luua.

Te küsite, mis ta peab 35 tundi nädalas töötama? Sest koolis soovivad, et õpetaja oleks koolis hõivatud maksimaalselt, et tal ei oleks muud töökohta, millelega tuleks arvestada tunni- plaanide sobitamisel ja kuhu ta äkki kooli osutavad lõplikult minema.

Võib-olla selles ongi viga? Endiselt on koolides arusaam, et inimese peaks ühele töökohtale pühendumine. Vähe sellest, arvatakse, et on täiesti normaalne jutsuda inimest tööle pidevalt, mil tal tunde pole seoses kooli-õppe- ja varemmainitud, näituse ülespanekute koolis ja paljudel teistel põhjustel, ja seda kõigest seeguse- tult lohusustest ete teatamata hehke- ri, kui ta juub on tool.

Hästi, vanemad õpetajad on olnu- korraga kurnid. Noorelt inimeselt aga ei valmisita selleks keegi ette. Ja igal juhul on raske arvestada sellega, mida sa enne plasimind pole. Tekitab tunne, nagu

õpe 13-19aastastele noortele. Näiteks Viljandi noored soovisid anda oma panuse säästva tarbimise ja loodussõbraliku mõtteviisi levitamiseks. Koos Suure-Jaani pensionäridega on hakatud vanadest riietest õmblema Tarikotte, ühe koti hind 35 krooni. Tarikott kestab oluliselt kauem kui tavaline kilekott, mida poes alatasa kaasa sokutatakse.

Programmis osalenud Merilini sõnul on SINA õpetanud talle kõik-on-võimalik-suhtumist. "Õppinud olen selle aasta jooksul niivõrd palju, et see on lausa uskumatu." Dorise jaoks oli kõige meeldejäävam intervjuu andmine KUKU raadio "Keskkonnatelgi" saates: "Tundus täiesti sürr, et keegi soovib kuulda midagi meist, meie tegevusest ja ideedest! Raadios käivad ju tähtsad inimesed!" Birgit meenutab aasta alguses toimunud mitmepäevast koolitust, mida viisid läbi Peep Vain ja Aivar Haller: "Rocca al Mare kooli igas nurgas istusid SINA-lised, kes rääkisid, kuidas maailma parandada. Mäletan, et tulin koju, suur-suur naeratus näol!"

astutatimaks ja ihaldatimaks

nul poleki eha teisi ülesandid peale töökohta, millega oled end sidunud. Aratus-aratus! Maailm on muutunud. Me elame mitmetasandilisel ajastul, mil inimese tegevus on jagatud mooduliteks. Tähtsust, õpiti, eha pöörele, juhul et organisatsioon, tegeleb spetsifilise lase. Tal on peaks määrata (või arvuti), kus iga päev on tunnirakuga paika pandud. Noorelt inimeselt ei saa oodata, et ta sooviks pühendada vaid ühele tööle või teha kõik oma valikud kooli kasuks.

Need üks mure on koda soetamine. Ma soovin kord saada emaks ja olen viimastel üürikortereid. Üürikorter on õpetaja paljaga kogumi võtmata. Kui mõlen tuleviku peale, siis kindlasti valin töö, mis tunnirakaks mul pere luua. Ma pole valmis ohverdama oma pere- reisi koolile, üksook kui palju ma soov- meie nää ja maailma parandada. Praegu tundub, et õpetamine on luksum, mida saab lubada endale inimesele, kel on hea sissetulekuga abikaasa.

Õnneks on meie riigis hulk inimesi, kes on jõudnud arusaamiseni, et praegust olukorda tuleks muuta, ja võivad enda peale kohustada käivitada uus projekt, mis peaks loovandama koolide olukonda. Need inimesed on silmasse Noored kooli koolid, orga- nisaatorid, toetajad ja eestvedajad.

«Noored koolis» on program, mille eeskujudeks võib pidada USA mitte- rahvusdusühingut Teach For America ja legitiimaa organisatsiooni Teach First, mis on kahe peale kokku etrann kui 20 aastat kogemust. Teist on kolmas riik maailmas, kus sarnase mudeli järgi on etalgeituse lõpetuse hakatud tegelema haridusprobleemidega, meie eeskjui on järginud Läti, Leedu, Saksa- maa, India, Lõuna-Aafrika, Hiina ja veneti ka palju teisi riike.

Koostöö Tallinnas Ülikooliga on töötatud välja uude õpetajakoostöö- program, mis vastab riiklikele nõuete- le. «Noored koolis» vajaduste, se- mi ja aksepteeritud ka Tartu Üli- kool.

Programmi idee on tuua igal aastal koolidesse õpetama motiveeritud ja võimekad noori ja luua nende jaoks keskkond, kus

neist kasvavad inesevad õpetajad ja lühid, kes tookid koolidesse, hariduse, ühiskonda positiivseid muutusi.

Kui enne programiga liitumist kartsin, et kõik mu ideaalne õpetamise idee on lihtsalt teooria ja hüüpetee, noore inimese närvitlik utoopia, siis nüüd oleks võimalus saada oma ideedele kindlust või kaudata need läbi.

Väikeses gruppis läbisime oma lennuga enne kooli õpetama inimeselt intensiivse suvekoolituse. Õppimise jätkus ja jätkub silmi paralleelselt õpetamisega. See meetod on väga efektiivne, sest annab võimaluse seotada teooria praktikaga niid ja praegu. Meiega tegelevad õppejõud, psühholoogid ja spetsialistid, suunates meid langetama õigeid otsuseid ja leidma küsimuste vastused.

Tähtsaim mõte on selles, et meid õpetatakse nii, nagu peakime õpetama meie – konstruktivset meetodit, mitte hõbevõõndikut, kes peamistki muutub mitte oskus, teadmine ja soov, vaid hinne hinde pärast.

Kas see, millega olemes ära harju- mud, on õige? Kas tööstus on täht- saine, et koolis õpetamine oleks inimese almas rakeradus? Äkki oleks pa- rem, kui koolidesse läheksid õpetama inimesed, kes on jõudnud eha juhu- midagi saavutamise, midagi ise loomad? Äkki oleks õpilastel huvitavam õppida keemiat õpetajaga, kel on labor või kes töötab samal alal? Õppida kirjandust kirjandusega? Kasitööd disainirga? Kodundust restorani kokaga?

Kui ideoloog on variant, kus inimese õpib õpetamist teoreetis vii aas- ta ja alles hiljem, tööle minnes mõis- tatab, et see pole see, mida ta tahab? Kas ta läheb koolis ja läheb tööle, mis ei ole tema erialaga seotud või jääb kooli ja vaid seepärast, et tal pole aega ega rahalist võimalust saada teist kõrgha- ridust muul erialal?

Ma ei ole siin teinud kindlusi meid endale, mis vastab riiklikele nõuete- le ja mis on asoteerit jooksul tekkimist inimese arusaam, kuidas oleks võimalik saada motiveeritud õpetajaid koolidesse ja kuidas sellised inimesed koolis elu- luu saata.

Need mõtted on tekkimud mul seose- se «Noored koolis» programiga – õpetades ja õppides. Me pealdime selle poole, et teha inimesele eha hää- maks, sest õpetamine kvaliteet mõju- tab põlvkonnile pikka aega. Me oleme need, kes sooviks käivitada uut mõle- mineviisi, aga kindlasti vajame rohkem inimesi, kes meie ideedega kaasa tule- vad või oma ideid meiega jagavad.

Ma võiksin võtreda õpetajaametist kindri omaga. Mõeldam võivad haige inimese terveks ravida ja terve inimese kahju on raba suhteliselt kiiresti ja maaarast kahju on raske mõtta.

ka see, et Uskasutuskeskuses on selle aasta 10 kuuga tehtud ligi 30 000 ostu. See tähendab, et igal korral on paar kasutatud noodivihikut, raamatut, mänguasja või riideset saanud uue elu.

Tänu Uskasutuskeskuse töötajate ja paljude vabatahtlike pingutustele jõudsim kolmandas kvartalis taas olukorrani, kus suutsime oma püsikulud katta omateenitud tuludest. Seega, idee on hea ja vajalik, aga selle edukaks teostamiseks on vaja jätkuvalt vabatahtlikke ja liitlasi, kes lõöksid entusiastlikult kaasa nii müügitöös kui ka leidlike kommunikatsioonilahenduste elluviimisel.

SINA noorteprogramm õpetas 50 noort hoolima ja tegema

Suured Ideed Noorte Algatusel – pilootaasta saak on 50 tegusat noort Tallinnas, Viljandis ja Haapsalus, kes said uue projekti käivitamise ja juhtimise kogemuse. SINA programmi eestvedaja Kairi Birk on kõige enam rahul just sellega, et end on tõestanud programmi sisuline mudel – praktiline kogemus-

SINA laiem roll ühiskonnas on noortekultuuri hoolivamaks ja ettevõtlikumaks muutmise.

SOS Lasteküla tuleb kulla

SOS Lasteküla Eesti Ühing on üks tublimaid organisatsioone Eesti lastekaitse valdkonnas, kes on mitmes mõttes ka teistele oma ala tegijatele eeskujuks. Lisaks igapäevatööle Keilas, Tallinnas ja mujal Eestis töötati sel aastal uueudusliku mõtte kallal, kuidas SOS lastekülased paremini kohalikkude kogukonda lõimida. Sellest võite pikemalt lugeda SOSi artiklist lehekülgedel 6-7.

Re-hab avab uksed

Uuenduslik uimastivõõrutuskliinik Re-hab on Heateo tiiva all olevate algatuste seas noorim. Aasta jooksul on tehtud suur hulk eeltööd kliiniku avamiseks: koolitatud on spetsialistid, kes on valmis keskuses tööle asuma, leitud on investori ning sobivad ruumid Tallinnas. Artikli trükkimineku ajal valmistatakse Juri Manko eestvedamisel ette kliiniku avamist.

ÕPETAJATELE OLEKS VAJA ANDA ROHKEM VABA AEGA TAGASI. LASTEGA TULEKS ENAM ELULISTEST ASJADEST RÄAKIDA. ARVAMUS, ET OSKAME VÄHE. TULENER EHK MEIE KULTUURILISEST TAUSTA

UUT TUULT TIIBADESSE

SOS-KINDERDORF
International
Continental Branch Office

HEATEO PORTFELL SAI HILJUTI TÄIENDUST SOS LASTEKÜLA EESTI ÜHINGU NÄOL. KATA VARBLANE UURIS SOS-I KARISMAATILISE JUHI JA VISIÖNÄÄRI MARGUS ORO KÄEST LÄHEMALT, MILLISTELE SOS-I PLAANIDELE HEATEO SIHTASUTUS TUULT TIIBADESSE PUHUB.

Mis on SOS Lasteküla?

SOS Lasteküla Eesti Ühing aitab lapsi, kes on kaotanud vanemad või ei saa oma vanematega mingil põhjusel koos elada ning vajavad seetõttu uut ja püsivat kodu. SOS Lasteküla perepõhine asendushooldus pakubki sellist kodu, asendades lapsele kaotatud perekonda. Samuti pöörab SOS Eesti suurt rõhku ennetustööle, et üha vähem lapsi vanemlikust hoolitsusest ilma jääks.

Esimese SOS Lasteküla asutas Austria lastekaitsetöötaja Hermann Gmeiner aastal 1949. Sõjaorbudele peres üleskasvamise võimaldamine (kasvatajatest personaliga lastekodude asemel) oli tähtis sotsiaalne uuendus. SOS Lasteküla leidis maailmas laia vastukaja. Tänapäeval ühendab rahvusvaheline katusorganisatsioon SOS Kinderdorf International 132 riigis asuvaid autonoomseid SOS Lastekülasid.

Põltsamaa uudsed peremajad

SOS Lasteküla plaanib avada 2009. aastal Põltsamaal maailma mastaabis erakordse lasteküla, milles perevanemate toel tegutsev lasteküla on osaks külaelust.

Ebatavaliseks teeb lahenduse see, et Põltsamaale ei ehitata eraldi küla, vaid kolm maja arendatakse uuselamurajooni. „Meie kinnistud asuvad teiste majade vahel. Usun, et see lõimib ka lapsi paremini kohalikku kogukonda. Elatakse ju kõrvuti tava-peredega ja tehakse samu toiminguid, nii nagu oleks tegemist nende laste bioloogilise perega,“ kommenteerib uudset lähenemist Margus Oro.

Integreeritud küla või perevanemate rakendust on mõned riigid eraldi

juba kasutanud, kuid tänu nende kahe põhimõtte ühendamisele võib SOSi Põltsamaa lahendust pidada ka sotsiaalseks innovatsiooniks maailma mastaabis.

Üheks raskuspunktiks Põltsamaa projekti puhul on SOS vanemate leidmine. Plaanis on leida sellised lapsevanemad (ema ja isa), kellel endal on lapsed ja kes soovivad asuda tööle SOSis kodu leidnud lastega.

Margus Oro on kindel, et Eestimaal leidub piisavalt sobivaid abielupaare, kes on selliseks elukutseks valmis. „Soomlased on seda juba paarkümmend aastat praktiseerinud ja ma ei näe ühtegi põhjust, miks eestlased kasu-vanemaks olemisega hakkama ei saaks,“ arwab Margus.

Uute peremajade ehitamiseks on Lasteküla taotlenud toetust Norra ja EMP finantsmehhanismide üksikprojektide taotlusvoorst. Praeguseks on eskiisprojekt kaante vahel ja FE Arhitektid OÜ tegeleb eelprojektiga.

Ennetustegevuse vajalikkusest

Lasteküla arendamise kõrval püüab SOS hoolt kanda ka selle eest, et lapsed ei jääks vanemliku hoolitsuseta. „Eesti on olnud edukas riik. Edu eest tuleb aga mõnes valdkonnas lõivu maksta. Mina arvan, et Eestimaa katkised pered ja nõrk lastekaitseüsteem pole meile ennast veel täielikult avanud,“ prognoosib Margus Oro.

Kevadsuvel 2008 viis SOS 15 maakonnas ja 100 omavalitsuses läbi

Kuidas Margus Oro SOS Lastekülla jõudis

SOS Lastekülla juhtima jõudis Margus Oro mitmete ametipostide kaudu, mida aastate jooksul on tulnud pidada küll avalikus, küll erasektoris. 2005. aastal, kui oli taas valida, kas siirduda tagasi avalikku sektorisse või panna end proovile mittetulundussektoris ehk SOS Lastekülas, valis ta viimase. „Kui oled kogenud avaliku sektori ja erasektori ilu ja valu, siis on sobiv aeg proovida ka tegutsemist mittetulundusühingus, mis töötab eesti laste heaks,“ põhjendab ta. Silmad särava panevad Margusel aga tema kaks last, kelle edusammude üle saab uhkust tunda.

Margus Oro ametite loetelu on üsna mitmekesine alates õpetajast ja lõpetades Jõgeva maavanema ametiga. Juba väiksena olid tema unistused ambitsioonikad: ta tahtis saada olümpiavõitjaks. „Alles hiljem selgus, et see polegi amet,“ naerab Margus.

uuringu, millest kokkuvõtlikult selgus, et Eestis pole ühtegi riskirühma kuuluvate peredeta ega väärkoheldud lasteta omavalitsust.

Sagedamini on just väga noored või sotsiaalselt nõrgad pered raskustesse sattudes valmis lapsest loobuma. Statistika näitab, et ka need pered, kelle üks vanematest töötab pikka aega välismaal, satuvad sageli hätta. „Lapsed vajavad kasvades vanemaid, ja kui neid ei ole, siis kasvavad nad oma arusaamistest lähtuvalt ja pereväärtusi omandamata. Kui nad saavad ise vanemateks, ei tasu meil imestada, et neil puudub hoolivus ja lapsi satub asenduskodudesse rohkem, kui me täna arvata oskame,“ räägib bumerangiefektist Margus Oro.

Sagedamini on just väga noored või sotsiaalselt nõrgad pered raskustesse sattudes valmis lapsest loobuma.

Tuleviku virtuaalne lastekülla

SOS Lastekülla visioonist rääkides on Margus Orol selge siht silme ees. Aastaks 2016 peaks toimima virtuaalne lastekülla. See tähendab, et üle Eesti paiknevad külades-asulates SOS peremajad, kus pakutakse parimaid kasvatamistingimusi lastele, kes mingil

põhjusel ei saa kasvada oma bioloogilises peres.

Oro usub, et ühiskond on selleks ajaks sedavõrd toetav, et SOSi rahastamine toimub 100% Eesti riigis kogutavatest vahenditest. Ühtlasi leiab Margus Oro, et SOSil on juhtroll Eesti laste hoolekandesüsteemi ümberkujundamisel.

Koostöö Heateoga

SOS Lastekülla kuulub Heateo portfelliorganisatsioonide hulka, kelle arengut nõu ja jõuga toetatakse. „Eelkõige annab see koostöö teadmise, et oleme õigel teel,“ leiab Margus Oro. „Oleme muutunud enesekindlaks ning kasvatanud töötajate kompetentsi.“ Oluliseks peab ta ka seda, et Heateo Sihtasutus on SOSi kokku viinud paljude Eesti oma ala hästi tundvate inimeste ja ettevõtetega, kes on nõu ja jõuga aidanud SOSi personali-, turundus- ja arendusküsimustes. „Mul on väga hea meel, et oleme Heateo näol saanud oma ühingu- le suurepärase eestkõneleja, kelle usaldusväärsus Eestis on väga kõrge,“ märgib Oro ning lisab, et Jaan portfellihooldurina on neile väga õige abimees.

Heateo Sihtasutus ja SOS Lastekülla Eesti Ühingu allkirjastasid 6. oktoobril KOOSTÖÖLEPINGU

SOS Lastekülla kuulub nüüdsest Heateo portfelliorganisatsioonide hulka. Heateo Sihtasutus nõustab SOS Lastekülla pikaajalise arengukava väljatöötamisel ja jooksva elluviimisel, samuti turunduseesmärkideni jõudmisel ning personalivaldkonna tugevdamisel.

Heategu on pannud kokku siiani täieneva toetusmeeskonna tegusatest ja kogenud vabatahtlikest ekspertidest, kes oma kompetentsiga aitavad SOSi organisatsioonilist suutlikkust tõsta. Helo Meigas (Swedbank), Gert Tiivas (East Capital) ja Kaire Pichen (KPMG Baltics) on nõustanud SOSi arengukava koostamist. Eela Velström (G4S personalijuht) on abi pakkunud uute töötajate värbamisel ja personalivaldkonna arendamisel. Kaasalõõjaid ootab veel meeskond, kes aitaks SOSil luua uut turundusplaani. Selle eesmärk on kasvatada Eesti ettevõtete ja eraisikute toetusi 1,5 miljoni kroonini 2009. aasta esimeses pooles. Kambas on juba Hill & Knowlton, kes abistab SOSi kommunikatsiooniplaani koostamisel.

MIKS TOETAN HEATEGU?

Fontes PMP:

„Fontese tiim on otsustanud jagada Heateo Sihtasutuse töötajatega oma professionaalseid teadmisi, kogemusi ja oskusi, et leida, arendada ja hoida talente. Oleme ühendanud jõud, et töötada parema tuleviku nimel.

On rõõm näha, kuidas meie kingitud aeg ja energia aitavad

kaasa Heateo Sihtasutuse meeskonna püüdlustele. Siiras tänu ning üheskoos saavutatud liikumine soovitud muutuste suunas on parim, mis me oleme koostööst kogunud.

Toetamine on Fontese jaoks võimalus näidata – meie teeme, tehke teie ka. Ühiskonna probleemid ei lahene, kui me ise midagi ette ei võta,“ usuvad jätkuvalt Fontese partnerid Külli Lilleorg ja Piret Jamnes.

Kuidas Fontes toetab?

- Fontesega on sõlmitud 3-aastane leping, millest üks osa on rahaline toetus (100 000 kr aastas) ja teine Fontese töötajate osalus värbamis- ja nõustamisprojektides.
- Fontes on aidanud luua värbamissüsteemi Noored Kooli projektile.
- Fontes aitab otsida talente Noored Kooli programmile ja Uuskasutuskeskusele.
- Heateo esimesed aktiivsed vabatahtlikud olid Fontese partnerid. Viimase kahe aastaga on aktiivsete vabatahtlike ring oluliselt laienenud

Kingitud aeg ja energia muudavad homse paremaks

Ilmar Raag:

„Ma usun väga, et meie tegelik elukvaliteet sõltub meie suhtumisest ühiskonda, hoolimata poliitikute otsustest või majanduslikust konjunktuurist. Mulle meeldivad sellised ühised ettevõtmised, mille eesmärgiks ei ole tekkinud sotsiaalse kapitaliga kohe võimule pürgida.

Heateo Sihtasutuse raames olen käinud pakkumas tasuta seda, mida tavaliselt teen vaid raha eest, nimelt nõustanud vene ja eesti noorte eneseteostuse kommunikatsiooni küsimusi ja rääkinud filmist. Tegelikult ma tunnen, et vajadus on suurem. Nii filmitegemise kui ka üldisema kommunikatsiooni

ümber on palju müüte, mis tegelikult takistavad noorte hääle kuuldavaks tegemist. Eriti aga oleks vaja, et ühiskonnas oleks kuulda sotsiaalsete, aga mitte poliitiliste vene noorte häält. Eks ma teen, mis jõuan.

Vaba ja hea tahe veenab ühiskonda

Muidugi oleks lihtsam anda raha, aga ma tean, et lõpptulemusena avaldavad mõju just need teod, mida teeme ilma rahata, sest miski ei veena ühiskonda rohkem kui ühine hea tahe.“

Kuidas Ilmar Raag toetab?

- Ilmar Raagi ja Kinobussi meeskonna juhendamisel tegid vene ja eesti noored «Koos-Vmeste» klubiüritusel lühifilme. «Koos-Vmeste» on SINA noorteprogrammi vene ja eesti noori ühendav algatus.
- Ilmar Raag on üks Heateo partneritest, kes toetab meid oma vabatahtliku panuse ning igakuise rahalise annetusega. www.heategu.ee/partnerid

Toeta Heateo Sihtasutust või mõnda meie portfelliorganisatsioonidest.

Vaata www.heategu.ee/toeta või võita ühendust Katrin Tamsariga: katrin@heategu.ee

Head Uudised on trükitud 100% ümber-töödeldud paberile Cyclus.

Paberi on lahkelt annetanud MAP Eesti, ajakirja on tasuta trükkunud Uniprint.

HEATEO SIHTASUTUS

Vabatahtlikud (aitäh!):
Toimetaja: Kata Varblane
Stiilitoimetaja: Anu Vahtra-Hellat
Keeletoimetaja: Linda Uustalu
Kujundus: Andres Didrik

Toetajad:

UNIPRINT

Suurtoetajad:

K I N N I S V A R A

a company of Antalis

Swedbank

